

Først af vare Akt og Privatisterne Intet. Efterhaanden som Antallet af de privat Dimittere er taget til, har Forholdet derimod forandret sig saaledes, at, medens det for de ganske Enkeltes Vedkommende maatte være en Selsfølge, at man ikke kunde tage visse Hensyn, maa det derimod tildeels synes at være en Ubillighed ikke at tage slige Hensyn nu, da der er en saa stor Mængde Elever fra private Seminarier og fuldkomment saa mange Privatister, et Antal, der endog saa kan være ligesaa stort som Antallet af Eleverne fra de offentlige Seminarier. Der er ganske vist flere Punkter, hvor der maa siges at være kommet Ubilligheder frem, men Udvalget har jo ogsaa henstillet til Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet at rette disse ad administrativt. Dertil hører saaledes f. Ex. Delingen af Examen for Seminariernes Vedkommende; dette og flere andre Punkter — jeg vil ikke udbæve dem her, da de staae omtalte i Betænkningen — ville kunne rettes administrativt. Overhovedet troer jeg, at det Resultat, som vi maae komme til, er at sørge for at faae enhver Ubillighed fjernet, men jeg er overbevist om, at den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet ogsaa vil fjerne saadanne, saasnart han er bleven overthydet om, at der finder Ubilligheder Sted. Vi skulle derimod ikke paa Grund af en Stræben efter Righed, der dog ikke kan opnaaes, forandre en bestaaende Ordning, der for Seminariernes Vedkommende har bestaaet saalænge, som de have været til, og som har båret gode og gavnlige Frugter. — Jeg skal hermed anbefale det ærede Thing at stemme for samtlige Vædringsforslagene lige fra Nr. 1 til Nr. 16, men dernæst, forsaavidt de ærede Medlemmer ikke maatte antage, at Lovforslaget ved 3die Behandling vil kunne væsentligt forbedres paa enkelte Punkter, at stemme imod dets Overgang til 3die Behandling.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Jeg maa begynde min Udtalelse med en Tak til det ærede Medlem, der udgjør Mindretallet i Udvalget, og som nu satte sig (Forchhammer), fordi han gav mig et Beviis paa, at der dog idetmindste er Een, som har opfattet mine tidligere Udtalelser om

Lovforslaget correct. Han gjengav min hele Betragtning af samme fuldstændigt correct i de Ytringer, hvormed han fremkom. For mig stiller det sig, som om det ærede Udvalg egentligt er deelt i tre og to Medlemmer, og at der egentligt er tre Medlemmer af samme, som fraraade det høie Thing at vedtage Lovforslaget, og kun to, som tilraade det. Jeg kan ikke fatte, hvorledes de to ærede Medlemmer af Udvalget, som have gjort deres Anbefaling af Lovforslaget afhængig af, hvorvidt Ministeren kunde tiltræde og tilegne sig det, egentligt have kunnet nære den Tro, at denne Betingelse vilde indtræde. Jeg har gjentagne Gange saavel her i Thinget som i det andet Thing havt Leilighed til at udtale, at Sagen for mig stillede sig saaledes, at jeg snarere maatte betragte en Forandring i det Bestaaende som et Onde end som et Gode, skjøndt ganske vist i alle Tilfælde som et Onde, som man kunde gaae ind paa, uden derfor at behøve at frygte for i nogen høi Grad at staae de Underviisningsanstalter, som hidtil have bragt os og forhaabentligt fremdeles vil bringe os dygtige og gode Skolelærere. Jeg maa tilstaae, at, skjøndt jeg har gennemlæst Betænkningen med megen Opmærksomhed, har jeg ikke i den kunnet finde Noget, som kunde bringe mig til at opfatte Sagen anderledes. Det forekommer mig, at det ærede Mindretal (Forchhammer) ogsaa med Hensyn til denne Betænkning fuldstændigt correct har udtrykt min Opfattelse af Sagen, naar det i Betænkningen selv har bemærket, at „en Udvikling, der deler saa ligeligt mellem den bestaaende Ordning og en foreslaaet Forandring, naturligt turde lede til Bevarelsen af det Bestaaende“. Dette er det Udbytte, som jeg har faaet af Betænkningen, og som Følge deraf seer jeg mig altsaa ikke istand til at kunne lade den Betingelse indtræde, hvoraf de to ærede Medlemmer af Udvalget have gjort deres Anbefaling af Lovforslaget afhængig. Paa den anden Side har jeg imidlertid heller ikke kunnet forandre min Betragtning af Forholdet videre, end at jeg, forsaavidt begge Rigsdagens Afdelinger maatte vedtage et Lovforslag som det foreliggende, ikke kan finde mig foranlediget til at tilraade Regjeringen at modsætte sig det. — Hvad angaaer de Vædringsforslag, som